Lietas arhīva Nr. C-3192-18/39
ECLI:LV:RVPT:2018:0509.C32114618.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2018.gada 9.maijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Strakše
ar tiesas sēdes sekretāri M.Birzi,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.
Tiesa

konstatēja:

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2018.gada 2.janvārī cēlusi prasību tiesā pret /pers. A/ par dzīvojamās mājas apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu, norādot, ka SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" apsaimniekošanā saskaņā ar 2016.gada 8.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-16-418-lī (pirms tam 2011.gada 5.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgums Nr.RD-11-910-lī) atrodas dzīvojamā māja /adrese/.

Prasītāja norāda, ka saskaņā ar zemesgrāmatas informāciju no 2002.gada 18.aprīļa atbildētājam nostiprinātas īpašuma tiesība uz dzīvokļa īpašumu /adrese/.

2006.gada 4.decembrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr.705.

Norāda, ka saskaņā ar līgumu prasītāja vienmēr un pilnā apmērā izpildījusi savas saistības pret atbildētāju, taču atbildētājs nav norēķinājies par saņemtajiem apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem, kā rezultātā radies maksājumu parāds. Pamatojoties uz 2017.gada 15.decembra rēķinu Nr.21362391/12771 un piedzenamās summas aprēķinu, atbildētāja parāds par apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem sācis veidoties no 2016.gada 1.jūnija, un uz 2017.gada 21.decembri sastāda: pamatparāds EUR 4249,39, likumiskie procenti EUR 191,43 un līgumsods EUR 424,94, kopā EUR 4865,76.

Prasītāja norāda, ka apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu parāds aprēķināts saskaņā ar sniegtajiem pakalpojumiem, aprēķiniem un ieņēmumiem par iepriekšminēto periodu. Līgumsoda aprēķins veikts par laika periodu no 2016.gada 1.jūnija līdz 2017.gada 21.decembrim saskaņā ar dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma Nr.705 3.6.punktu 0,3% apmērā no kopējā parāda summas par katru nokavēto dienu, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda. Likumisko procentu aprēķins veikts saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, proti, seši procenti no simta gadā par laika periodu no 2016.gada 1.jūnija līdz 2017.gada 21.decembrim.

Norāda, ka Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka atbilstoši tiesību doktrīnā izteiktajai atziņai procentu kā atlīdzības par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikas raksturīgo ekvivalenci, kas ietver pieņēmumu, ka kapitāls nes augļus. Procentiem nedrīkst piedēvēt soda raksturu un jaukt to ar procentos izteiktu līgumsodu. Nokavējuma gadījumā procentu maksāšanas pienākums iedarbojas kā pamudinājums parāda ātrākai nokārtošanai[..] (*Sk.Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2012.gada 17.decembra spriedums lietā Nr.SKC-262/2012*). Nokavējuma procentu uzdevums ir nodrošināt ienākumus, ko dod kapitāls, atrodoties normālā apritē, ekvivalenci mantiskajās attiecībās. Pamatojoties uz minēto, prasītājai ir tiesības saņemt likumiskos procentus par sava kapitāla lietošanu, jo, norēķinoties ar pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, SIA "Rīgas ūdens", atkritumu izvešanas kompānijām u.c., atbildētāja vietā, prasītāja cieš zaudējumus atrautās peļņas veidā.

Pamatojoties uz Dzīvokļa īpašuma likums 8.pantu, 10.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, Civillikuma 1587.pantu, 1651.pantu, 1652.panta trešo daļu, 1662.pantu, 1716.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu, 1779.pantu, 1828.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai pamatparādu EUR 4249,39, likumiskos procentus EUR 191,43, līgumsodu EUR 424,94, samaksāto valsts nodevu EUR 429,37 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20, kopā EUR 5298,33, atzīstot prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesā saņemts prasītājas iesniegums, kurā lūgts prasību apmierināt un izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja piedalīšanās.

Atbildētājs/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradies, uz tiesas sēdi aicināts likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu iespējams izskatīt lietu pušu prombūtnē.

Noklausoties prasītājas paskaidrojumus, izvērtējot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Tiesa atzīst, ka apstākļos, kad atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot iemeslus, un nav konstatēti Civilprocesa likuma 208.^{1}panta trešajā daļā norādītie apstākļi, kuriem pastāvot aizmuguriska sprieduma taisīšana nav pieļaujama, ir pamats taisīt aizmugurisku spriedumu lietā.

No lietas materiāliem pievienotās izdrukas no zemesgrāmatas nodalījuma un zemesgrāmatu apliecības kopijas redzams, ka, pamatojoties uz 2002.gada 18.aprīļa pirkuma līgumu, 2002.gada 3.jūnijā Rīgas pilsētas zemesgrāmatā nostiprinātas /pers. A/ īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu Nr./numurs/ un pie tā piederošām 4609/191825 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas un zemes gabala /adrese/, zemesgrāmatas nodalījums Nr./numurs/, kadastra Nr./numurs A/.

2006.gada 4.decembrī starp Rīgas pašvaldības SIA "Sarkandaugava" un /pers. A/ noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums, kurā puses vienojušās, ka apsaimniekotājs apņemas uzturēt un apsaimniekot dzīvojamo māju, kā arī ar dzīvojamo māju funkcionāli saistītās ēkas un būves un mājai piesaistīto zemes gabalu, savukārt dzīvokļa īpašnieks apņemas apmaksāt apsaimniekotājam visus izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās

mājas, kā arī funkcionāli ar dzīvojamo māju saistīto ēku un būvju un piesaistītā zemes gabala uzturēšanu un apsaimniekošanu, proporcionāli viņa īpašumā esošā dzīvokļa kopējai platībai, kā arī maksu par pakalpojumiem, ko dzīvokļa īpašnieks saņem, pamatojoties uz līgumiem, kas noslēgti starp apsaimniekotāju un pakalpojuma piegādātāju.

Saskaņā ar minētā līguma 3.1.punktu samaksu par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, un saņemtajiem pakalpojumiem dzīvokļa īpašnieks saskaņā ar apsaimniekotāja izrakstītajiem rēķiniem veic pilnā apmērā par katru kārtējo mēnesi līdz 30.datumam, iemaksājot apsaimniekotāja kasē vai norēķinu kontā, uzrādot apsaimniekošanas un pakalpojumu maksājumu rēķina numuru un dzīvokļa adresi.

Ar Uzņēmuma reģistra 2010.gada 29.decembra lēmumu Nr.6-12/167284 ir reģistrēta komercsabiedrību reorganizācija, apvienojot komercsabiedrības Rīgas pašvaldības SIA "Mežciema namsaimnieks", Rīgas pašvaldības SIA "Daugavas nami", Rīgas pašvaldības SIA "Juglas nami", Rīgas pašvaldības SIA "Vecmīlgrāvis", Rīgas pašvaldības SIA "Kurzemes namu apsaimniekotājs", Rīgas pašvaldības SIA "Avotu nami", Rīgas pašvaldības SIA "Valdemāra nami", Rīgas pašvaldības SIA "Pļavnieku nami", Rīgas pašvaldības SIA "Zemgale", Rīgas pašvaldības SIA "Krasta nami", Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas centra apsaimniekotājs", Rīgas pašvaldības SIA "Purvciema nami", Rīgas pašvaldības SIA "Viesturdārzs", Rīgas pašvaldības SIA "Sarkandaugava", Rīgas pašvaldības SIA "Ķengaraga nami", un izveidota SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" ar vienoto reģistrācijas Nr.40103362321. Tādējādi SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", kas šobrīd apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/, atzīstama par Rīgas pašvaldības SIA "Sarkandaugava" tiesību un saistību pārņēmēju.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1.-3.punktu dzīvokļa īpašniekam ir pienākums: 1) piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; 2) segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā; 3) norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta pirmo un otro daļu dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā. Dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus citu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kas nodrošina dzīvojamās mājas uzlabošanu un attīstīšanu, veicina optimālu tās pārvaldīšanas izdevumu veidošanu un attiecas uz: 1) kopīpašumā esošo dzīvojamās mājas elementu, iekārtu vai komunikāciju nomaiņu, kuras rezultātā samazinās mājas uzturēšanas izmaksas; 2) pasākumiem, kuru rezultātā samazinās izdevumi par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

Tādējādi /pers. A/ ir pienākums veikt samaksu prasītājai par nepieciešamajiem izdevumiem, kas saistīti ar daudzdzīvokļu mājas /adrese/, kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, neatkarīgi no tā, vai viņš ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu.

No lietas materiāliem pievienotā 2017.gada 15.decembra rēķina Nr.21362391/12771 un komunālo pakalpojumu un apsaimniekošanas izdevumu aprēķina redzams, ka atbildētāja parāds par apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem par laika periodu no 2016.gada 1.jūnija līdz 2017.gada 21.decembrim sastāda EUR 4249,39.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka /pers. A/ būtu veicis maksājumus par nepieciešamajiem izdevumiem saistībā ar daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un uzturēšanu un komunālajiem pakalpojumiem regulāri un pilnā apmērā. Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas veikto aprēķinu.

Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma 3.6.punktā noteikts, ka maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī maksājumu par pakalpojumiem kavējuma gadījumā par katru nokavēto dienu dzīvokļa īpašnieks maksā līgumsodu 0,3% apmērā no kopējās parāda summas.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina redzams, ka prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2016.gada 1.jūnija līdz 2017.gada 21.decembrim, un tā apmērs sastāda EUR 424,94.

Civillikuma 1722.panta pirmā daļa nosaka, ka līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Ievērojot to, ka saskaņā ar parāda aprēķinu prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas arī likumiskos nokavējuma procentus EUR 191,43 par to pašu periodu – no 2016.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 21.decembrim, tiesa uzskata, ka prasītāja var prasīt līgumsoda samaksu tādā apmērā, kādā tas pārsniedz procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Līdz ar to apmierināma prasība daļā par līgumsoda EUR 233,51 piedziņu, taču prasība daļā par līgumsoda EUR 191,43 piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo un otro daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p.3.d.) gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, – seši procenti no simta gadā.

Neveicot samaksu noteiktajā termiņā, atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu, līdz ar ko saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu viņam ir pienākums maksāt likumiskos nokavējuma procentus, kurus prasības celšanas brīdī prasītāja aprēķinājusi par laika periodu no 2016.gada 1.jūnija līdz 2017.gada 21.decembrim, uz likuma pamata, un to apmērs sastāda EUR 191,43.

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka ir apmierināma prasība daļā par pamatparāda EUR 4249,39, līgumsoda EUR 233,51 un likumiskos nokavējuma procentu EUR 191,43 piedziņu, taču prasība daļa par līgumsoda piedziņu EUR 191,43 apmērā ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram. Ievērojot minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātā prasījuma daļai – valsts nodeva EUR 421,71 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,20.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu spriedumā nosakāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6% apmērā gadā no nesamaksātās pamatparāda summas EUR 4249,39.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, 93.pantu, 189.pantu, 190. pantu, 195.pantu, 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, pamatparādu EUR 4249,39 (četri tūkstoši divi simti četrdesmit deviņus *euro* trīsdesmit deviņus centus), līgumsodu EUR 233,51 (divi simti trīsdesmit trīs *euro* piecdesmit vienu centu), likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2016.gada 1.jūnija līdz 2017.gada 21.decembrim EUR 191,43 (viens simts deviņdesmit vienu *euro* četrdesmit trīs centus) un tiesāšanās izdevumus – samaksāto valsts nodevu EUR 421,71 (četri simti divdesmit vienu *euro* septiņdesmit vienu centu) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20 (trīs *euro* divdesmit centus), kopā piedzenot EUR 5099,24 (pieci tūkstoši deviņdesmit deviņus *euro* divdesmit četrus centus).

Noteikt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumisko nokavējuma procentus 6% (sešu procentu) apmērā gadā no nesamaksātās pamatparāda summas EUR 4249,39 (četri tūkstoši divi simti četrdesmit deviņi *euro* trīsdesmit deviņi centi).

Piedzīto summu samaksa veicama kādā no šādiem SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" norēķinu kontiem: kontā Nr.LV63RIKO0002013197596 AS "Luminor bank"; kontā Nr.LV83PARX0013044380019 AS "Citadele banka"; kontā Nr.LV98HABA0551030734837 "Swedbank" AS; kontā Nr.LV65UNLA0050017186820 AS "SEB banka"; kontā Nr.LV14LATB0002010102046 AS "Norvik banka".

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasību pret /pers. A/ daļā par līgumsoda EUR 191,43 piedziņu noraidīt.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā Rīgā, Jēzusbaznīcas ielā 6. Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S.Strakše